

Abstract. *The theoretical questions of the formation and development of the personality Orest Novitsky as a philosopher, teacher, first Professor of Philosophy of the University of St. Vladimir. It has been established that the modern philosophical thought in terms of development and global changes in society requires study and actualization of past experience. The study of the philosophical views and scientific works Orest Novitsky is of interest to the study of psychology, logic, history of philosophy. An analysis of the philosophical and pedagogical heritage Orest Novitsky showed that his robots have a special place in the history of the formation of Ukrainian philosophy and pedagogy, the formation of the Kiev school of philosophy at the University of St. Vladimir, and are an important factor in the development of philosophical and pedagogical science in general. The study of philosophy Heritage revealed that in the formation of philosophical views Orest Novitsky important are research and development scientists of the second half of the nineteenth and early twentieth century, which belonged to the German philosophers of the time, and the scientists of the Kiev school of philosophy. Of particular interest in today's society are robots Orest Novitsky, as a representative of the Kiev school of philosophical theism, problems relation of philosophy and religion, where the philosopher puts religion above philosophy, but in favor of the independent development of the philosophy of religion. It was found that, according to the philosopher's views, the content of philosophy and religion the same, they differ only in the way of mastering this content. Analysis of educational activities Orest Novitsky showed his desire as a teacher to the organization of free and partnership principle in the learning process, the content of which was aimed at the formation of ideology and moral education of the person.*

Keywords: *Orest Novitsky, philosopher, educator, University of St. Vladimir, the Kiev school of thought.*

УДК 27-23:2-135-055.2

Чувашова Д. Д.,
аспірант,

Київський національний університет
імені Тараса Шевченка
(Україна, Київ), E-mail: ldbrand@yandex.ua

ЖІНОЧІ ОБРАЗИ В НОВОЗАВІТНІЙ ТРАДИЦІЇ

Анотація. У статті аналізуються різні підходи до інтерпретації жіночих образів в новозавітній традиції, розглядаються еволюційні рецепції новозавітних жіночих образів в у філософії, релігії, культурі в цілому. Досліджено основні моделі жіночі образи новозавітного матеріалу з урахуванням онтологічних, поведінкових та аксіологічних особливостей.

Ключові слова: *євангельський образ, трансформація, традиційні структури.*

Постановка проблеми. Зростання інтересу до образу жінки пов'язано з розвитком релігійного світогляду. Релігія та любов до рідної землі стали цінності в житті людей. Вони є тими чинниками суспільного життя, що за своєю природою мають об'єднувати, гуртувати людей [7]. Формування глобальної, постіндустріальної, техногенної, інформаційної цивілізації, яка нівелює значущість жінки як продовжувачки роду, викликає соціокультурні трансформації і, як наслідок, - зміну образів чоловіка і жінки в релігії та культурі, їх взаємини в сім'ї і суспільстві.

Проблемам природи міфу та характеристик міфологічної форми свідомості присвячено роботи Дж. Віко, Ф. Шеллінга, Д. Фрезера, Ф. Ніцше, О. Лосева, З. Фрейда, К.-Г. Юнга та ін. Дослідження релігійних поглядів на динаміку трансформації жіночих образів простежуємо у працях вчених як Д. Пласков, Ж. Гранд, К. Кріст, М. Гімбутас, М. Делі, та інших дослідників.

Досвід дослідників української культури А. Нямцу, Олексія та Олександра Веселовських, М. Ю. Брайчевського, І. М. Дзуби, Б. Грінченко, А. Касьянов, І. Бетко, Г. Новікова, М. С. Грушевського, М. І. Костомарова, І. П. Лисяка-Рудницького, Б. О. Рибаківа, І. І. Огієнко, І. Мірчука, М. Ф. Сумцова, М. В. Попова допомагають проаналізувати інтерпретацію жіночих образів в Новому Заповіті.

І праці А. К. Бичко, Б. І Бичко, І. В. Бичко, В. С. Горський, С. Б. Кримський, В. С. Лісовий, В. Д. Литвинов, В. М. Нічик, І. В. Огородник, М. Ю. Русин збагатив українську філософію значущими методологічними положеннями в цій царині. В українському релігієзнавстві аналізують трансформацію світогляду у добу Середньовіччя, Античності П. Гайденко, О. Білокобильський, Г. Волинка, В. Додоннова, М. Кіссель, Д. Дубровський, А. Івін, І. Касавін, В. Катарасов, С. Кримський, В. Кузнєцов, Є. Леонтєва, Л. Маркова, С. Неретина, Л. Озадовська, Т. Ойзерман, А. Павленко, А. Панарін, І. Пасько, М. Попович, В. Порус, Г. Смирнов, В. Стьопін, К. Узбек, О. Хома, Ю. Шичалин та ін.

Дослідженням феномену жінки в релігії та суспільстві присвячені праці Л. Погорілої, В. В. Зеньківського, О. Кісь, А. Колодного, П. Ніколаюк, Н. Чухим, В. Мухтерем, З. Абдураїмова, А. Черній, Л. Буряк, Н. Недзельської, Л. О. Филипович, П. Л. Яроцького, Є. А. Харькощенко, Л. Г. Конотоп та інших.

Жіночі образи в Новозавітній традиції, їх проблематика, багатоплановість, трансформація все частіше стає підґрунтям виникнення нових досліджень культурологів, філософів та літературознавців.

Євангельські жіночі образи одні з найвеличніші та найтрагічніші образи які створювалися людством. Загальнокультурна значимість та цінність євангельських образів передбачає не тільки наукове скільки емоційне сприйняття, розуміння та осмислення. «Функціональна активність традиційного сюжету (образу, мотиву) в літературному творі визначається і «здійснюється» системною сукупністю інтегральних ознак: широтою інтерпретаційного діапазону, різноманітністю форм і способів трансформації, потенційною багатозначністю семантики традиційної структури і т. д.» стверджував А. Є. Нямцу [8, 12–13].

У сучасному суспільстві проблема жіночності має не тільки соціально-політичні, а й філософські обґрунтування. Жінка традиційно розумілася як «особлива» істота по відношенню до чоловіка – «норми» і «міри» людського (Сімона де Бовуар). У ХХІ столітті проблема ідентифікації людини не тільки за належністю до національної, етнічної, статевої, але і гендерної ознаками виявляється особливо загостреною. У соціальному світі суть номінацій мужність – жіночність досить розмита. Все частіше насаджуються і множаться образи «жіночних чоловіків» і «мужоподібних» жінок, широко тиражовані масовою культурою. Жіночність в певному сенсі стає таким собі експонатом, порожньою формою, маніфестує (сексуальну) красу, привабливість, бажання володіння. Надзвичайно важливо зрозуміти і оцінити дану проблематику з точки зору філософської та культурної традиції. У сучасних дослідженнях питання про суть жіночого і жіночності, як правило, пов'язують з вченням європейських феміністів, проте не менш актуальним є аналіз російської філософської традиції.

Срібний вік вважається «часом» народження проблематики жіночності в світі, саме в цей час вперше проаналізовано розуміння природи жіночності, переосмислені поняття «жіночий», сімейний», «статевий», роль жінки в суспільстві та інші питання. Філософське осмислення образу жінки, її ідеалізація, в культурі Срібного віка допомагає краще зрозуміти сучасні відношення між чоловіком та жінкою, вибрати чіткі орієнтири в сучасних уявленнях про ідеальний жіночий образ.

Гуманістичне вчення біблійної традиції пройшло поетапний процес переосмислення історичних, соціально-культурних реалій, щоб в сучасному світі досягти морально-психологічної, предметно-побутової конкретизації. Сучасні інтерпретації новозавітних подій демонструють прагнення до психологічної та побутової конкретизації. Це пояснюється тим, що «євангельські жіночі образи є своєрідними етичними еталонами основних аспектів людської психології» [9, с. 307], Благовістні жіночі образи, розкриті в Новому Заповіті передаються з покоління в покоління, з культури в культуру, конкретизуються, оновлюються, набуваючи нового морально-етичного та соціального звучання.

Починаючи з першого розділу старозавітного біблійного письма жінкам

відводиться більш високе місце, ніж в інших стародавніх текстах; в книзі Буття 1:27 сказано, що жінки, як і чоловіки, створені за образом Божим, але з самого початку між ними встановлено відмінність. «Хоча чоловіки і жінки наділені Богом однако-вим унікальним статусом носіїв образу Божого, вони безумовно розрізняються по статевої ролі, а це передбачає, що між ними є і інші відмінності» [5]. В Біблії докладно пояснюється створення жінки, обговорюючи опис шостого дня Творіння у другому розділі Книги Буття. До цього моменту Бог, оцінюючи результати творіння, характеризував його словом «добре». А в цьому розділі, в першому і єдиному негативному висловлюванні, Бог говорить, що «Не добре, бути чоловіку самотнім», йому потрібен «помічник відповідний йому» (2:18) [5]. «Бог стверджує, що чоловік один, сам по собі, недостатній для виконання Божого задуму і цим підкреслюється висока цінність і необхідність жінок з біблійної точки зору» [5].

Поверхове прочитання Старого Заповіту, а саме окремих уривків послань апостола Павла та закона Мойсея наводить на думку, що Біблія викреслює жінку зі сфери керівництва, лідерства програмує, направляє поведінку жінки згідно чоловічих цінностей. Однак починаючи з першої глави біблійної історії жінкам відводиться більш високе місце, чим в інших текстах.

Не викликає сумнівів, що в ранній церкві жінки займали важливе положення; Акила (або Пріска) брала активну участь в служінні нарівні зі своїм чоловіком Акилу, а якщо врахувати, що її ім'я нерідко згадується перед ім'ям чоловіка, можливо, вона в чомусь його навіть перевершувала (Деян. 18, Рим. 16: 3, 1 кор. 16:19 2 Тим. 4:19). Через Фиву передавалися листи римським віруючим (16: 1). Жінки могли молитися і пророкувати на зборах ранньої церкви; апостол Павло вчить жінок робити це за певними правилами, наприклад, з покритою головою, але не забороняє (1 Кор. 11: 1–16) [5].

У Писанні відображено безліч позитивних жіночих образів. Єврейські повитухи зберігали життя новонародженим хлопчикам євреям, і за це Бог благословляв їх сім'ї (Вих. 1: 15–21). Біблія схвально відгукується про Рахав, яка захистила посланців, з єврейського народу (Якова 2:25) і згодом, приєднавшись до нього, навіть увійшла в число предків Ісуса Христа (Матв. 1: 5). У цей родовід увійшла ще одна жінка, зразок вірності і відданості – Рут (Матв. 1: 5), що стала прабабусею царя Давида (Руф. 4:17). Естер, підкоряючись своєму двоюрідному брату Мардохею, врятувала єврейську діаспору в Персії. Книга Притч Соломонових персоніфікує Мудрість, зображуючи її в жіночому образі; і важко знайти в стародавній літературі більш піднесений гімн жінці, ніж 31 глава Притчєю [5].

На відміну від деяких творів равіністичної літератури, Біблія ніколи не при-нижувала жінок, у Писанні є негативні жіночі образи, зокрема Даліла і Єзавель, але Біблія не робить узагальнень про порочність жіночої природи. А сам міф про гріхопадіння, створений євангелістською традицією і є частиною нашої безпосередньої культурної спадщини, описує жінку як одну із головних пособниць Сатани, яка перша обдурила Адама, і внаслідок гріха жінки, людство було покарано Богом, будучи вигнаними з Едему. Це покарання і є яскравим «поясненням» соціального статусу жінки, її приниженого становища, стаючи одним із основним аргументів патріархальної традиції на Заході [2].

Ідея жінконевисництва Письма не обґрунтована ще й тому, що в Біблії чимало негативних персонажів-чоловіків [5].

В Новому Заповіті апостолами обрані тільки чоловіки, але в оточені Месії було чимало гідних жінок, Марія, мати Ісуса, Марія Магдалина, в Біблії сказано, що серед послідовників Христа було «багато жінок», які служили Йому (Матв. 27:55) [1].

Марія, мати Ісуса, не зважаючи на всі сумніви та страхи вирішила довіритись Богу і стати матір'ю Ісуса і бути всіма зневаженою, приниженою. І навіть побитою камінням за позашлюбну вагітність (Матв. 1; Лк. 1). Але гірше за все було для Марії дізнатися, що саме в розквіті життєвих сил її син мав пройти крізь язичницькі карі,

не зробивши будь-якого злочину [1].

Православна релігія проголосила найвищим і найдосконалішим представником людського роду саме жінку – «чесну херувим і славнішу без порівняння серафим» Пресвяту Діву Марію. Але й вона корилась своєму чоловіку Йосифу. Це пояснюють тим, що більш досконале створення цілком може коритися менш досконалому, так як відношення покори в християнстві визначається не якістю, а функцією [2]. Грунтовними дослідженнями образу Марії у Святому Письмі є такі праці як: Р. Браун «Марія в Новому Завіті» (R.-E. Brown. «Mary in the New Testament»), П. Хеффнер. «Таємниця Марії» (P. Haffner. «The mystery of Mary»), А. Шептицький «Марія Мати», Іван Павло II Енцикліка «Мати Відкупителя», П. Ю. Малков «Життя Пресвятої Богородиці», Г. Чистяков «Над рядками Нового Завіту», біблійні словники та інші праці.

Новозавітний образ Марії Магдалени один із найцікавіший та драматичніший. Саме духовне переродження євангельської Марії Магдалени звертає увагу на суперечність духовного світу та багатоплановість характеристик [11, с. 36]. Яскрава доля євангельської героїні тісно пов'язана з земним життям Ісуса Христа. В середовищі латинян (католицька традиція) в VII ст. вперше згадується легенда про Марію Магдалену блудницю. Але особливу увагу ця легенда отримала під час хрестових походів. Апокрифічні євангелії («Питання Марії», «Родовід Марії», «Євангеліє від Марії») допомагають простежити еволюцію образу Магдалени, розкривають багатоплановість її життя та її духовну еволюцію. Безперечно зацікавленість постаттю євангельської жінки доводить літературна доля, яку продовжили письменники через декілька століть після її смерті (біографія каролінського єпископа Рабана Мавра, «Золота легенда Якова Ворагинського»). Автор розповідає, що таємниця Марії Магдалени полягає в тому, що в центрі всього знаходяться взаємини між двома людьми, «краще ніж апостоли та учні вона зрозуміла цю таємницю. Можливо тому, що була грішницею. Але й тому, що, як ми вже казали, вона була жінкою» [12].

Зразком сучасного євангельського роману є «Таємна історія Марії Магдалени», (2009) англійської письменниці Маргарет Джордж. У центрі роману – життя євангельської героїні, інтерпретоване у формі літературної біографії: з моментів раннього дитинства до її становлення як жінки-апостола. Магдалина в романі одразу набуває рис містичності та загадковості. Автор зацікавлює читача деталізацією зображення особистісних переживань героїні, наполегливим характером і цілеспрямованістю. Марія змалку розуміє несправедливість статусу жінки в суспільстві, що для неї полягає в неможливості отримання бажаних знань: «Вона жалкувала, що не може отримати необхідні знання, хоча б замість Сільвана, який не сильно всім цим цікавився, але, на жаль, дівчаток у школу не приймали, оскільки жінкам не дозволялося офіційно брати участь в релігійному житті» [4, с. 16].

Драматична постать Марії Магдалени, її духовне переродження і стало домінуючим фактором інтерпретаційної поліфонії у світовій культурі.

Трансформаційна полеміка її образу пов'язана з тим, що автори розширюють і доповнюють історію героїні, звертаючи увагу на багатоплановість характеристик та протиріччя її духовного світу. Гріховність, одержимість Магдалени та її духовне переродження неодноразово розглядалися у світовій літературі XX ст. (П. Гейзе «Марія Магдалина», Леся Українка «Одержима», М. Метерлінк «Марія Магдалина», М. Валтарі «Тайна царства», С. Черкасенко «Ціна крові», Н. Королева «Quid est Veritas?», Н. Казандзакіс «Остання спокуса Христа», М. О. Сільва «І став той камінь Христом», Г. Тарасюк «Любов та гріх Марії Магдалени» та ін.). У цей період літературні інтерпретації розглядають природу гріховності євангельської героїні, акцентуючи увагу на багатаспектному дослідженні морально-психологічних мотивувань духовного переродження та наголошуючи на змістовій значущості: «У літературі XX ст. практично знімається або суттєво пом'якшується традиційно акцентований у попередні епохи фанатизм героїні, який фактично ізолює її від звич-

них та зрозумілих земних цінностей. З євангельського образу-статиста, функції якого у священних текстах цілком однозначні, вона трансформується в активно діючу, стає в літературних версіях справжнім помічником Христа» [8, с. 121.]. Домінантним аспектом художніх інтерпретацій цього періоду є орієнтація на поетику апокрифізації, яка полягає в руйнуванні традиційно встановленого сприйняття канонічного матеріалу, трактуванні сакрального через реальне та зрозуміле.

Історія «одержимості» Магдалини розпочинається під час сімейного паломництва в Єрусалим на свято П'ятидесятниці. Дівчинка серед спаленої груді язичницьких ідолів знаходить статуетку зі слонової кості: «На різьблену фігурку налипла земля, утворюючи покрив схожий на вуаль, але крізь нього проступали обриси оголеного жіночого тіла та вражаючої краси обличчя» [4, с. 24]. Марія ховає свою знахідку, розуміючи, що знайдена річ не що інше, як ідол, за який вона буде покарана, але, водночас, не розуміючи чому, прагнула зберегти її. Під час цієї подорожі відбувається і перша зустріч Марії з Христом: «Одразу за Йосифом та його дружиною йшов високий юнак, точніше сказати, майже чоловік, з густим темним волоссям, яке відсвічувало на сонці рудуватим відливом, і твердо окресленим підборіддям» [4, с. 46].

М. Джордж наділяє Марію Магдалину рисами винятковості, обраності, що виокремлюють її з решти апостолів, однак аж ніяк не ідеалізує. Воскресіння Христа та явленням всім апостолам сприяло духовному переродженню героїні, яка тепер усвідомлює себе не просто зціленою Христом, а його ученицею. Апостольському служінню Магдалини присвячена остання частина роману («Апостол»), яка складається зі щоденникових записів Магдалини та її листів до доньки Елішеби, де описуються події після воскресіння Христа. Саме в листах та щоденникових записках набуває завершеності літературний портрет Марії з Магдали. Небажання доньки бачитися з нею завдає жінці постійних душевних страждань. Єдиною розрадою стає відчайдушне служіння Христу у створенні християнських общин і проповіді євангельських істин. У листі до Елішеби Марія зізнається: «Події, люди, все, що робило нас чужими, перестало існувати. Ти вже більше не дитина, яка залежить від дорослих і тому, читати чи не читати, передавати листа або ні. Я, зі свого боку, вже давно не скитаюся з бродячими проповідниками, а міцно осіла в Ефесі.

Жіночі образи Марія, мати Ісуса, Марія Магдалина, матері Клеопа, Сусани, Соломії, Марії. Стають окремими втіленнями тих чи інших якостей та формують певні поведінкові моделі (любов, покірність, підтримка, милосердя та жертвність). Влучно сказав Мережковський про євангельських героїв: «Ми знаємо про них незвичайне; повсякденне залишається невідомим» [11, с. 27]. Жіночі образи в Новому Заповіті відображають суттєві сторони колективного або індивідуального буття, які сприймаються як еталони (поняття, образи-символи) поведінки, що стають багатограничними при включенні в іншу культурно-історичну епоху.

У Новому Завіті є також і однозначно негативний персонаж - дружина царя Ірода Антипи. Викрита Іоанном Хрестителем в грішному співжитті (Ірод забрав дружину у свого брата, залишивши заради коханки дружину законну) Іродіада скористалася нагодою помститися. Коли танець її юної дочки, падчерки царя, Соломії так сподобався вітчиму, що той запропонував їй просити, чого душа забажає, мати намовила дівчину просити главу пророка Божого, який на ту пору був укладений в темниці Ірода. І, незважаючи на те що Ірод з великим небажанням виконав це прохання, так як поважав Іоанна, але главу того все одно відсікли [1].

Аналізуючи жіночі образи Нового Завіту, ми бачимо інший підхід до визначення суті жіночого начала: ідеальна модель жіночності в середньовічній християнській культурі постає в образі Богородиці. У тій же мірі, в якій Єва – символ любові-спокуси, Богородиця – символ любові-порятунку. Християнство протиставило, на думку С. Г. Айвазової, образ Єви – природно-родової жіночності, образу Діви Марії – жіночності духовної, просвітленої, особистісної та вічної [2].

Монографія Буряк Лариси «Жінка в українському історичному наративі: автори, ідеї, образи (друга половина XIX – перша третина XX ст.)» є безсумнівно однією з серйозніших наукових праць. Відзначаючи актуальність у дискусії про вплив християнства на правове становище жінок у подружжі та формування амбівалентного суспільного образу жінки (стереотип Марії та Єви), Буряк Л. відстежує залежність дослідницьких стратегій авторів від їхніх особистих переконань (насамперед релігійних поглядів): «якщо одні науковці переконливо доводили суперечність поміж консервативними релігійними догмами щодо шлюбу та гнучкішими реаліями подружнього життя і статевих стосунків, то інші прагнули показати вирішальну роль релігійного чинника у зміцненні родини та моралі» [7]. Отже, Буряк Л. демонструє, що дана дискусія відбувалася фактично в руслі давніх релігійних протистоянь, в контексті яких віросповідання було одним із маркерів національної ідентичності, і жіноче питання стало одним із аргументів у цих дебатах.

Одночасно в «Домострої» жіночність репрезентується поблагливно-доброзичливо. Образ Богоматері осяяний чистотою, її ім'я благословенне. Вона звеличена як Діва непорочна, хоча і дітородна. У цьому акті жіночність набуває рис святості і вічності. У українській релігійній свідомості образ Богородиці з'єднується з образом Матері-Землі, і символізує годувальницю, яка зберігає все живе на землі. При очевидному для української побожності дівоцтві Марії образ Диви Марії не отримав розкриття в ознаках дівоцтва. Дівоцтво зрозуміле як чистота, непорочність, але не як цнота. Пресвята Діва шанується в народному православ'ї саме як непорочна Матір Сина, як Пречиста Заступниця всякої тварі. Марія виявляється одночасно нареченою, матір'ю, дружиною: вона вступила в «шлюб» зі Святим Духом, народила Сина Небесного, стала Матір'ю, але при цьому залишилася Пречистою Дівою, зберігши свободу. Саме збіг в одному образі трьох цих іпостасей говорить про те, що в особі Марії християнство набуло образ Вічної Жіночності. Уточнимо, що шанування Пресвятої Диви в давньослов'янській культурі не прибирав характеру витонченого милування жіночою красою або чарівності дівочої краси, що було широко поширене в західноєвропейській лицарській культурі. Ідеальна жіночність, поєднана в образах Богородиці, Матері-Землі, як зауважує С. М. Климова, сприяла закріпленню Богородичного материнського культу в слав'янській культурі [3, с. 90]. Дані культурні архетипи втілювалися в образах православних святих жінок: Юліанії Лазаревської, Марії, Марфи. «Подібне сприйняття жінки було лише ідеальним відображенням народно-православних уявлень про її місце й роль в житті суспільства як істоти, вчиненого за формою, але асексуального по «змісту» [3, с. 56]. Після закріплення концепту потрійного дівоцтва в образі Матері-Богородиці формується міфологічна модель ідеалізованої жіночності, асексуальною по суті. Християнство вилучає зі свідомості питання, які потребують відповіді: як можна зачати, виносити, народити, залишаючись незайманою, тобто як репродуктивність змогла виключити сексуальність.

Як в Старому Заповіті, так і в Новому Заповіті, під «ритуальною нечистотою» жінки Церква розуміє смерть репродуктивних клітин і тих клітин та тканин які створює організм людини для формування і забезпечення розвитку плоду. Це кров, плацента, води. При тому потрібно однозначно розуміти: як в Старому Заповіті, так і в Новому Заповіті, деталі біологічних і фізіологічних аспектів людини Церква не розглядає.

Церква оперує тільки узагальненими категоріями виведеними на основі духовних законів. В текстах Біблії такого терміну як «ритуальна нечистота» не існує, а говориться просто: нечистота, нечистий. Термін: «ритуальна нечистота» внесли богослови для однозначного визначення про яку нечистоту йдеться, адже людина може забруднитися (стати нечистою) від багатьох чинників.

Ритуальна нечистота означає забрудненість людини після фізичного контакту з тими об'єктами які визнані нечистими в Законі даному Мойсею. Ритуальна нечисто-

та є перепорою для доступу до певних обрядів і об'єктів храму. Для нейтралізації ритуальної нечистоти недостатньо очиститися певним засобом (наприклад миючим), для очищення необхідно пройти певний ритуал (обряд).

В християнській традиції жінка в Старому Заповіті показана «воротами пекла», «матір'ю всіх земних лих», вона була звинувачена в гріхопадінні Адама, а, відповідно, і решти людства. Їй приписуються всі нещастя, які вона принесла миру. Як мовиться в Біблії: «До жінки промовив: Помножуючи, помножу терпіння твої та болі вагітності твоєї. Ти в муках родитимеш діти, і до мужа твого пожадання твоє, а він буде панувати над тобою.» (Перша книга Мойсея. 3:16) Пояснюючи ці вірші, християни кажуть: «Розуміти треба так: буде врятована, буде народжувати дітей (дітонародження), якщо буде жити з вірою». Тобто – і у жінки, як бачимо, є шанс потрапити до Царства Небесного. Правда, для цього треба пізнати всю красу дітонародження (материнства). У жінки, яка не народжувала, шанс врятуватися зводиться нанівець [1].

Новий Заповіт не принижує жінок, оскільки визнає і цінує іманентні відмінності між чоловіками і жінками і в той же час стверджує їх онтологічне рівність як істот, створених за образом Божим. Таке ставлення до жінок простежується протягом усього Нового Заповіту. Переконаність віруючи в тому, що Бога слід називати чоловічими іменами, якими Він Сам називає Себе, ні в якій мірі не завдає шкоди відношенню до жінок, тому що вони, як і чоловіки, створені за образом Божим. З цієї причини віруючим вказано почитати і поважати як чоловіків, так і жінок.

БІБЛОГРАФІЧНІ ПОСИЛАННЯ:

1. Женщины Библии [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.hristadelfiane.org/. (дата обращения: 20.08.2016). – Название с экрана.
2. Бойко З. Жінка в православній церкві: факти та стереотипи [Електронний ресурс] / З. Бойко – Режим доступу: <http://dipcoopus-info.at.ua>. (дата звернення 20.08.2016) – Назва з екрана.
3. Гурова Е. Н. Бегущая ложа многодаровитая мать художеств: образ женщины в итальянской и русской культурах XIV–XVI веков / Е. Н. Гурова, С. М. Климова. // Человек: иллюстрированный научно-популярный журнал.. – 2010. – С. 54–65.
4. Джордж М. Тайная история Марии Магдалины / М. Джордж – М., 2009. – 846 с.
5. Коснер Л. Библейское уважение к женщине начинается с сотворения мира [Електронний ресурс] / Л. Коснер. – 2009. – Режим доступу: www.origins.org.ua (дата обращения: 20.08.2016). – Название с экрана.
6. Краснящих А. П. Жанр романа-евангелия: к постановке проблемы классификации и типологизации / А. П. Краснящих // Вестник СевГТУ. Серия «Филология». – 2008. – №89. – С. 5–42.
7. Левицкий О. И. Черты семейного быта в юго-западной Руси в 16 – 17 вв. / О. И. Левицкий. // ЦНБ: ВИ16303 Попов/2720 АрхИОЗР, ч. 8, т. 3, предисловие. – 1909. – С. 120 с
8. Нямцу А. Е. Миф. Легенда. Литература (теоретические аспекты функционирования) / А. Е. Нямцу. – Черновцы: Рута, 2007. – 520 с.
9. Нямцу А. Е. Идеи и образы Нового Завета в мировой литературе. Ч.1 / А. Е. Нямцу. – Черновцы: Рута, 1999. – 328 с.
10. Ритуальна нечистота і Новий Заповіт [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://proboga.com/>. (дата звернення 20.08.2016) – Назва з екрана.
11. Татаринев А. В. Художественные тексты о евангельских событиях: жанровая природа, нравственная философия и проблемы рецепции : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня докт. філ. наук : спец. 10.01.01, 10.01 [Електронний ресурс] / А. В. Татаринев – Краснодар, 2006. – 315 с. – Режим доступа: <http://www.dissercat.com/content/khudozhestvennyye-teksty-o-evangelskikh-sobytyiyakh-zhanrovaya-priroda-nravstvennaya-filos> (дата звернення 20.08.2016) – Назва з екрана.
12. Томоруг О. М. «Теоретичні аспекти функціонування свангельського матеріалу в сучасному літературному контексті» / О. М. Томоруг. // Філологічні науки. Літературознавство.. – 2010. – №11. – С. 263–266.
13. Шеллинг Ф. Філософія мистецтва / Ф. Шеллинг – Москва: Мысль, 1966. – 496 с.

REFERENCES:

1. Zhenshchiny Biblii [Women in Bible] [Electronic resource]. – Access mode: www.hristadelfiane.org/.
2. Boiko Z. Zhinka v pravoslavonii tserkvi: fakty ta stereotypy [Woman in the Orthodox Church: facts and stereotypes] [Electronic resource]. – Access mode: <http://dipcorpus-info.at.ua>.
3. Gurova E. N., Klimova S. M. Begushchaya lozha mnogodarovitaya mater' khudozhestv: obraz zhenshchiny v ital'yanskoj i russkoj kul'turakh XIV–XVI vekov]. // Chelovek: illyustrirovannyj nauchno-populyarnyj zhurnal.. – 2010. – S. 54–65.
4. Dzhordzh M. Taynaya istoriya Marii Magdaliny [Secret History of Mary Magdalene] – M., 2009. – 846 s.
5. Kosner L. Bibleyskoe uvazhenie k zhenshchine nachinaetsya s sotvoreniya mira [Biblical respect for women begins with the creation of the world] [Electronic resource]. – 2009. – Access mode: <http://www.origins.org.ua>
6. Krasnyashchikh A. P. Zhanr romana-evangelija: k postanovke problemy klassifikatsii i tipologizatsii [Genre novel gospel: to the problems of classification and typology] // Vestnik SevGTU. Seriya «Filologiya». – 2008. – №89. – S. 5–42.
7. Levitskiy O. I. Cherty semejnogo byta v yugo-zapadnoy Rusi v 16 – 17 vv. [Features of family life in the south-western Russia in the 16th - 17th centuries] // TsNB: VII6303 Popov/2720 ArkhYuZR, ch. 8, t. 3, predislavie. – 1909. – S. 120 s
8. Nyamtsu A. E. Mif. Legenda. Literatura (teoreticheskie aspekty funktsionirovaniya) [Myth. Legend. Literature (the theoretical aspects of the operation)]. – Chernovtsy: Ruta, 2007. – 520 s.
9. Nyamtsu A. E. Idei i obrazy Novogo Zaveta v mirovoj literature. Ch.1 [Ideas and New Testament images in world literature. Part 1]. – Chernovtsy: Ruta, 1999. – 328 s.
10. Rytualna nechystota i Novyi Zapovit [Ritual impurity and New Testament] [Electronic resource]. – Access mode: <http://proboga.com/>.
11. Tatarinov A. V. Khudozhestvennye teksty o evangel'skikh sobytiyakh: zhanrovaya priroda, нравstvennaya filosofiya i problemy retseptsii : avtoref. dis. [Artistic text of the Gospel events: the genre nature, moral philosophy and the problem of reception] [Electronic resource]. – Krasnodar, 2006. – 315 s. – Access mode: <http://www.dissercat.com/content/khudozhestvennyetksty-o-evangel'skikh-sobytiyakh-zhanrovaya-priroda-nravstvennaya-filos>
12. Tomoruh O. M. Teoretychni aspekty funktsionuvannia yevanhelskoho materialu v suchasnomu literaturnomu konteksti [Theoretical aspects of the Gospel material in modern literary context] // Filolohichni nauky. Literaturoznavstvo. – 2010. – №11. – S. 263–266.
13. Shellynh F. Filosofiiya mystetstva [Philosophy of Art] – Moskva: Mysl', 1966. – 496 s.

Чувашова Д. Д., аспирантка, Киевский национальный университет имени Тараса Шевченко (Украина, Киев), E-mail: ldbrand@yandex.ua

Женские образы в новозаветных традициях.

***Аннотация.** В статье анализируются различные подходы к интерпретации женских образов в новозаветной традиции, рассматриваются эволюционные рецепции новозаветных женских образов в философии, религии, культуре в целом. Исследованы основные модели женских образов новозаветного материала с учетом онтологических, поведенческих и аксиологических особенностей.*

***Ключевые слова:** евангельский образ, трансформация, традиционные структуры.*

Chuvashova D. D., postgraduate student, Taras Shevchenko National University of Kyiv (Ukraine, Kyiv), E-mail: ldbrand@yandex.ua

Female images in new testament tradition.

***Abstract.** New sides to interpretation of female images in New Testament tradition are analyzed in the article. Evolutionary receptions of New Testament's images in philosophy, religion, culture are also described. It is investigated the main female images of New Testament considering ontological, behavioral and axiological features.*

***Key words:** Gospel image, transformation, traditional structures.*